

AVIZ
**referitor la proiectul de Ordonanță de urgență pentru
modificarea și completarea Legii nr. 196/2016
privind venitul minim de incluziune**

Analizând proiectul de **Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 412 din 17.08.2022 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D946/17.08.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare, urmărindu-se, potrivit Expunerii de motive, reglementarea, printre altele, a următoarelor:

- *„constituirea venitului minim de incluziune - VMI - din două componente, respectiv prin consolidarea doar a venitului minim garantat și a alocației pentru susținerea familiei în acord cu scopul VMI prevăzut la art.3 alin.(1) din actul de bază”;*

- *„completarea prevederilor legii cu alte categorii de venituri care nu se iau în calcul la stabilirea veniturilor nete ale familiei/persoanei singure ...”;*

- *„admiterea în program a persoanelor vârstnice fără venituri și fără susținători legali care sunt îngrijite, pe perioadă nedeterminată, în centre rezidențiale. Introducerea acestei reglementări privind*

persoanele vârstnice fără venituri din centrele rezidențiale, asigură accesul acestora la servicii medicale adecvate, fiind asigurate, conform legii, în sistemul asigurărilor sociale de sănătate fără plata contribuției și contribuie totodată la creșterea stimei de sine în condițiile în care pot deține un minim de resurse financiare pentru nevoile proprii”;

- „actualizarea nivelurilor de venituri și a cuantumurilor componentelor acordate”.

De asemenea, potrivit instrumentului de motivare, prin prezentul proiect se urmărește *„corelarea cu obiectivele și țintele asumate în Planul Național de Redresare și Reziliență și cu termenele prevăzute pentru reformele în domeniul digitalizării, se propune ca intrarea în vigoare a Legii nr.196/2016, cu modificările aduse prin prezentul proiect de act normativ, să intre în vigoare la data de 1 ianuarie 2024”.*

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Precizăm că, potrivit art. 115 alin. (5) teza I din Constituție, **ordonanța de urgență „intră în vigoare numai după depunerea sa spre dezbateră în procedura de urgență la Camera competentă să fie sesizată și după publicarea ei în Monitorul Oficial al României. Camerele, dacă nu se află în sesiune, se convoacă în mod obligatoriu în 5 zile de la depunere sau, după caz, de la trimitere”.**

Totodată, semnalăm că va deveni aplicabilă teza a III-a a aceluiași alineat, potrivit căreia, **„Ordonanța de urgență cuprinzând norme de natura legii organice se aprobă cu majoritatea prevăzută la articolul 76 alineatul (1)”, dat fiind că soluțiile preconizate au natura juridică a dispozițiilor de lege organică, în cazul legii de aprobare fiind incident art. 73 alin. (1) lit. p) din Constituție¹.**

Este necesar a se analiza dacă prezenta intervenție legislativă nu ar putea fi consacrată legislativ printr-o propunere legislativă, eventual desfășurată în procedura de urgență, având în vedere că norma propusă la **art. I pct. 56, pentru art. 97 din Legea nr. 196/20106** privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare, reglementează **intrarea în vigoare a actului de bază la data de 1 ianuarie 2024.**

În plus și **art. II** din proiect, vizează intrarea în vigoare a ordonanței de urgență la aceeași dată de **1 ianuarie 2024**, aspect care nu este de natură a justifica procedura legislativă aleasă.

¹ „regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele, patronatele și protecția socială”.

Totodată, în ceea ce privește **consecințele negative** care vor apărea în urma neadoptării prezentului proiect, întrucât acestea nu sunt suficient evidențiate, pentru respectarea prevederilor art. 31 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 24/2000, este necesară prezentarea clară și detalierea acestora.

În măsura în care se va continua prezenta procedură, este necesară completarea în mod corespunzător atât a Notei de fundamentare cât și a preambulului proiectului de act normativ, cu motivarea corespunzătoare.

4. Referitor la **nota de fundamentare**, semnalăm că, pentru rigoare normativă, la pct. 2.2 al Secțiunii a 2-a, la ultimul paragraf, sintagma „aduse Legii nr. 16/2016” să fie înlocuită cu sintagma „aduse Legii nr. **196/2016**”.

Totodată, la enumerarea elementelor structurale propuse spre abrogare, pentru o exprimare riguroasă, referirea la art. 10 se va face astfel: „art. 10 alin. **(2)** lit. c)”.

De asemenea, pentru o corectă exprimare din punct de vedere gramatical, la al doilea alineat al **pct. 2.3**, sintagma „acte normativ” se va înlocui cu sintagma „acte normative”.

În plus, semnalăm că, deși în cadrul schimbărilor preconizate prin prezentul proiect este enumerată și „eliminarea raportării la indicatorul social de referință” din cuprinsul Legii nr. 196/2016, în proiect nu sunt cuprinse și modificări asupra normelor de la **art. 22**, **art. 23 alin. (1)** și **art. 24 alin. (1)**, care conțin referiri la acest indicator.

Recomandăm revederea notei de fundamentare, completarea și corelarea acesteia cu proiectul de act normativ pe care îl însoțește.

5. Cu titlu general, semnalăm că, pentru respectarea principiului legalității prevăzut de art. 1 alin. (5) din Constituție, în componenta privind calitatea legii, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat (în acest sens indicăm Decizia Curții Constituționale a României nr. 641/2020).

De asemenea, potrivit art. 8 alin. (4) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce. Menționăm că folosirea unei tehnici legislative inadecvate, care nu întrunește cerințele clarității, preciziei, previzibilității și ale accesibilității normei juridice, este de natură să

conducă la premisele unor vicii de neconstituționalitate prin prisma încălcării art. 1 alin. (5) din Constituție, în măsura în care aduce atingere unor drepturi, libertăți sau principii fundamentale (în acest sens indicăm Decizia Curții Constituționale a României 62/2018).

6. Sub rezerva celor de mai sus, formulăm următoarele observații de redactare și de tehnică legislativă:

6.1. Referitor la **preambul**, la **cel de-al doilea paragraf**, pentru corectitudinea redactării, sintagma „în contextual” se va înlocui cu sintagma „în contextul”.

La **cel de-al treilea paragraf**, pentru o corectă și completă informare juridică, întrucât Legea nr. 196/2016 a suferit intervenții legislative, după titlul acesteia se va insera sintagma „**cu modificările și completările ulterioare**”.

Observația este valabilă și pentru **paragrafele al șaselea și al șaptelea**.

La **al patrulea paragraf**, semnalăm că textul propus are o formulare deficitară fiind necesară revederea și reformularea. Observația este valabilă și pentru **paragraful al șaptelea**.

La **al cincilea paragraf**, pentru unitate terminologică cu alte acte normative, recomandăm înlocuirea sintagmei „conflictul armat dintre Rusia și Ucraina”, cu sintagma „conflictul armat **din** Ucraina”.

La **al șaselea paragraf**, pentru claritatea textului, recomandăm scindarea acestuia.

În plus, pentru un spor de precizie, referitor la sintagma „cu termen de realizare în trimestrul III 2022”, se va indica momentul vizat, respectiv începutul sau sfârșitul trimestrului.

Totodată, pentru o exprimare adecvată stilului normativ, între cifra romană „III” și anul „2022” se va insera sintagma „**al anului**”.

La **al șaptelea paragraf**, pentru o exprimare adecvată în context, expresia „termenul actual de intrare în vigoare a Legii nr. 196/2016 este de 1 septembrie 2023” se va înlocui cu expresia „termenul actual de intrare în vigoare a Legii nr. 196/2016 este **la** 1 septembrie 2023”.

La **al optulea paragraf**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, este necesară reformularea expresiei „beneficiarii venitului minim de incluziune din ultimele 12 luni să facă obiectul a cel puțin o măsură de activare”.

La **al nouălea paragraf**, pentru rigoare normativă, sintagma „Planul național de redresare și reziliență al României” se va înlocui cu sintagma Planul Național de **Redresare și Reziliență al României**”.

6.2. La **art. I pct. 1**, având în vedere faptul că forma *de lege lata* a art. 4 are un singur alineat nemarcat, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară modificarea integrală a acestui articol, astfel încât **partea dispozitivă** va avea următoarea redactare:

„1. **Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:**”.

[La alin. (1) se va reda textul actual, iar la alin. (2) se va reda textul corespunzător din proiect.]

Referitor la textul preconizat pentru **art. 4 alin. (2)**, pentru claritatea și predictibilitatea normei, având în vedere exprimarea imprecisă „venitul minim de incluziune este însoțit de măsuri pentru promovarea și facilitarea accesului pe piața muncii, precum și accesul la servicii de educație și de sănătate, la servicii sociale și locuire”, este necesar a se enumera care sunt respectivele măsuri ori a fi completată norma cu o trimitere la actele normative prin care acestea sunt reglementate. În prima situație, sintagma „în condițiile prevăzute de legislația în vigoare” poate fi menținută ca atare.

Însă, în situația în care observația de mai sus nu este reținută, pentru același considerent, recomandăm detalierea sintagmei „în condițiile prevăzute de legislația în vigoare”, în sensul indicării actelor normative vizate.

6.3. La **art. I pct. 2**, având în vedere că soluția propusă vizează modificarea integrală a **art. 5, partea dispozitivă** se va reda astfel:

„2. **Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:**”.

În același mod se va reda și **partea dispozitivă a pct. 12**.

Referitor la textul preconizat pentru **art. 5 alin. (1) la lit. b)**, pentru claritatea normei, este necesară revederea trimiterii la art. 9 alin. (3) lit. b), întrucât, potrivit pct. 8 din proiect, care vizează modificarea alin. (3) al art. 9, la lit. c) este stabilită limita „*pentru ajutorul pentru familia cu copii, până la un venit net lunar ajustat de 700 de lei, inclusiv*”.

De asemenea, la **lit. e)**, semnalăm că nu sunt respectate dispozițiile art. 49 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care prevede că „*O enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei, o altă enumerare și nici alineate noi*”, fiind necesară revederea acesteia.

Totodată, la **pct. 3 al lit. e)**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, recomandăm reformularea expresiei „pentru depășirea unor situații de dificultate temporară ce pot conduce la riscul sărăciei și excluziunii sociale”.

În plus, la **pct. 5 al lit. e)**, pentru claritatea normei, recomandăm revederea și reformularea acesteia, în sensul realizării unei legături între beneficiari și criteriul enunțat, respectiv „în funcție de nevoile identificate în vederea depășirii situațiilor de dificultate”.

Referitor la textul propus pentru **art. 5 alin. (2)**, pentru corectitudinea informării juridice, expresia „Legea nr. 226/2021 privind măsurile de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie, cu modificările ulterioare” se va înlocui cu expresia „Legea nr. 226/2021 privind **stabilirea** măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie, cu modificările ulterioare.”. De asemenea, se vor elimina ghilimelele plasate în finalul textului.

6.4. La **pct. 4, la partea dispozitivă**, pentru respectarea ordinii firești a literelor alfabetului, noile litere ce se vor introduce după litera **w)**, vor fi **x), y), z) și aa)**; prin urmare sintagma „lit. z) – cc)” se va înlocui cu sintagma „lit. x) – aa)”, înlocuindu-se și marcarea actuală a enumerărilor.

La textul propus pentru **art. 6 alin. (1), actuala lit. aa)**, întrucât Legea nr. 226/2021 a suferit intervenții legislative numai de natura modificărilor, sintagma „și completările” se va elimina.

Observația este valabilă pentru toate normele de trimitere la acest act normativ.

6.5. La **art. I pct. 6**, referitor la textul preconizat pentru **art. 6 alin. (5) teza II**, semnalăm că utilizarea noțiunii de „persoane singure”, pentru desemnarea categoriei de „persoane vârstnice aflate în această situație”, nu se află în concordanță cu definiția aceleiași noțiuni, cuprinsă în textul *de lege lata* al alin. (6) al art. 2 din actul de bază, care prevede că „*Prin termenul persoană singură se înțelege persoana care a împlinit vârsta de 18 ani, care locuiește singură și nu se mai află în întreținerea părinților.*”.

În consecință este necesară corelarea normelor.

6.6. La **art. I, pct. 10**, la textul propus pentru **art. 10 alin. (2) lit. e)**, pentru o corectă și completă informare juridică, având în vedere că după republicare, Legea nr. 52/2011 a suferit intervenții legislative, după termenul „republicată” se va însera sintagma „**cu modificările și completările ulterioare**”.

6.7. La **pct. 11**, la textul propus pentru **art. 10 alin (2) lit. h)**, pentru o completă informare, sintagma „cu modificările ulterioare” plasată după titlul Legii nr. 248/2015, se va înlocui cu termenul „**republicată**”.

6.8. La **pct. 14**, la textul propus pentru **alin. (1) al art. 13**, deoarece prin soluția propusă nu se modifică art. 13 în integralitate, marcarea „Art. 13”, din debut, se va elimina.

Reiterăm observația și pentru situația similară de la **pct. 19**.

La **lit. a)**, pentru o exprimare adecvată în context, recomandăm eliminarea sintagmei „denumită în continuare agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă”, ca fiind superfluă.

La **lit. b)**, precizăm că este necesară reformularea normei propuse, deoarece din conținutul său nu rezultă ce presupune „comunicarea” la care face referire dispoziția, respectiv dacă această comunicare se realizează la solicitarea persoanei apte de muncă sau este independentă de consimțământul persoanei vizate.

6.9. La **partea dispozitivă a pct. 17**, pentru respectarea uzanțelor normative, sintagma „art. 13¹ și art.13²” se va reda sub forma „**art. 13¹ și 13²**”.

La **art. 13² alin. (1)**, semnalăm că exprimarea „venit minim de incluziune - componenta ajutor de incluziune” nu este specifică stilului normativ.

În plus, precizăm că la art. 3 alin. (2) din actul de bază, se prevede că: „*Pentru a răspunde scopului prevăzut la alin. (1), venitul minim de incluziune se compune din una sau mai multe din următoarele categorii de ajutoare financiare:*

- a) ajutor de incluziune;*
- b) ajutor pentru familia cu copii;*
- c) supliment pentru locuire.”.*

În consecință, pentru o exprimare unitară în cuprinsul actului normativ, referirile la aceste componente se va realiza în mod similar cu art. 15 și 18 din actul de bază, la „componenta venitului minim de incluziune reprezentată de ajutorul de incluziune” ori „ajutorul de incluziune” sau la „componenta venitului minim de incluziune reprezentată de ajutorul pentru familia cu copii” fie la „ajutorul pentru familia cu copii”.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

La textul propus pentru **art. 13¹ alin. (1) lit. b)**, pentru același considerent, întrucât Legea nr. 52/2011 nu este la prima menționare în cuprinsul proiectului, titlul acesteia se va elimina, menționându-se evenimentele legislative.

Observația este valabilă și pentru actul normativ citat la **lit. c)**, precum și pentru toate situațiile similare din proiect.

La **art. 13² alin. (2)**, pentru rigoare gramaticală, termenul „minim” se va înlocui cu cuvântul „**minimum**”.

Observația este valabilă și în cazul termenului „maxim” utilizat în cadrul proiectului.

La **art. 13² alin. (6)**, pentru corectitudinea redactării, sintagma „se venit minim de incluziune” se va reda „**de venit minim de incluziune**”.

6.10. La **art. I pct. 23**, pentru respectarea uzanțelor normative, **partea dispozitivă** va avea următoarea redactare:

„23. După articolul 27 se introduce o nouă secțiune, Secțiunea a 5-a, **alcătuită din art. 27¹ – 27¹², cu următorul cuprins:**”.

La **art. 27⁴ alin. (1)**, pentru precizia normei, recomandăm detalierea sintagmei „instrumentele destinate șomerilor de lungă durată”, în sensul completării normei cu o trimitere la dispozițiile vizate.

La **alin. (3)**, pentru claritatea și predictibilitatea normei, este necesară detalierea sintagmei „planul individual de mediere”, în sensul completării normei cu o trimitere la dispoziția din actul normativ prin care acesta este reglementat, ori prin includerea unei definiții a acestui concept.

În plus, pentru asigurarea caracterului complet al normei, recomandăm completarea proiectului cu un element structural nou, care să cuprindă atât conținutul acestuia, cât și modalitatea de aducere la cunoștința persoanei care beneficiază de venitul minim de incluziune și care, potrivit **alin.(4)**, are obligația „*de a respecta și îndeplini în totalitate măsurile stabilite în planul individual de mediere*”.

Totodată, este necesar a se analiza oportunitatea stabilirii unui termen în care planul individual de mediere trebuie adus la cunoștința persoanei pentru care a fost întocmit, precum și determinarea modalității în care poate fi probată luarea la cunoștință a acestuia.

La textul propus pentru **art. 27⁶ alin. (1)**, semnalăm caracterul imprecis al sintagmei „să dobândească competențe profesionale competitive pe piața muncii”, în lipsa unor criterii care să permită individualizarea acestora.

La textul propus pentru **art. 27⁷ alin. (1)**, semnalăm caracterul generic al normei, care, în lipsa individualizării unor sancțiuni, este lipsită de eficiență juridică. O soluție ar putea fi reformularea acesteia ca normă permisivă, situație în care nu se mai impune stabilirea unei sancțiuni corelative.

La textul propus pentru **art. 27⁸**, pentru utilizarea unui limbaj specific normativ, recomandăm înlocuirea sintagmei „din același act normativ” cu sintagma „din **respectiva lege**”.

Referitor la **art. 27¹⁰**, pentru un plus de claritate a normei, este necesară fie precizarea bugetului din care vor fi plătite bursele de ajutor social pentru elevi și studenți, fie completarea normei cu o trimitere la dispoziția în care este reglementat acest aspect.

Totodată, semnalăm că din conținutul dispozițiilor propuse la **art. 27¹⁰** nu rezultă care este procedura de acordare a burselor de ajutor social pentru studenți.

Referitor la textul propus pentru **alin. (1)**, pentru un plus de precizie a normei, recomandăm completarea sintagmei „precum și la alte măsuri de suport din domeniul educației prevăzute de Legea educației sociale nr. 1/2011”, cu o trimitere la dispozițiile vizate, ori cu precizarea categoriile de măsuri de suport din domeniul educației la care pot avea dreptul elevii și studenții care urmează învățământul cu frecvență, proveniți din familii beneficiare de venit minim.

De asemenea, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, întrucât sintagma „Legii educației sociale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare” nu este la prima menționare în cadrul actului normativ, aceasta se va reda sub forma „**Legii nr. 1/2011**, cu modificările și completările ulterioare”.

Observația este valabilă pentru toate referirile ulterioare la acest act normativ, din cuprinsul proiectului.

Referitor la textul propus pentru **art. 27¹¹ alin. (1)**, semnalăm că este necesar să se stabilească în cuprinsul proiectului, care este actul prin care Ministerul Educației aprobă metodologia privind organizarea programului educațional „A doua șansă”. Mai mult, în măsura în care actele pentru aprobarea programului și pentru aprobarea metodologiei programului educațional „A doua șansă” sunt ordine sau instrucțiuni, sugerăm inserarea unui articol distinct care să reglementeze termenele de elaborare ale ordinelor sau instrucțiunilor avute în vedere de textele proiectului, astfel cum este prevăzut la art. 79 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, la **alin. (4)**, pentru un plus de precizie, recomandăm completarea normei cu precizarea modalității de exprimare a refuzului, astfel încât aceasta să poată constitui mijloc de probă.

La **alin. (5)**, la **teza I**, este necesar ca abrevierea „SIIR” să fie redată sub forma „**SIIR**”, astfel cum se regăsește aceasta în alte acte normative în domeniul de referință.

Referitor la textul propus pentru **art. 27¹² alin. (3)**, semnalăm lipsa de claritate și predictibilitate a normei, determinată de utilizarea expresiei „autoritățile administrației publice locale pot încheia convenții cu furnizorii de servicii, prin care se angajează să suporte o parte din datoriile pe care le au persoanele și familiile beneficiare de venit minim de incluziune”, atât cu privire la modalitate de încheiere a respectivelor convenții, a conținutului acestora, cât și cu privire la coeficientul maxim ori suma limită a datoriilor care pot fi preluate, tipul acestor datorii, precum și compoziția acestora, respectiv debit principal ori dobânzi/majorări de întârziere, ori vechimea acestora. În plus, pentru respectarea principiului ierarhiei actelor juridice și pentru evitarea aplicării unor tratamente discriminatorii, este necesară stabilirea unor criterii pe care ar trebui să le îndeplinească beneficiarii acestor facilități.

În consecință, recomandăm revederea și reformularea corespunzătoare a normei.

6.11. La **pct. 24**, întrucât nu se preconizează modificarea întregului **art. 29**, ci doar a **alin. (1) - (4)**, pentru rigoare normativă, din debutul textului propus se va elimina sintagma „Art. 29”.

Reiterăm observația pentru toate situațiile similare.

În ceea ce privește soluțiile preconizate la **alin. (1) și (4) al art. 29**, semnalăm că niciuna dintre acestea nu detaliază sintagma „documente doveditoare”, astfel încât nu rezultă care sunt documentele pe care persoana îndreptățită trebuie să le prezinte pentru a beneficia de venitul minim de incluziune, pentru precizia normei, fiind necesară completarea acesteia fie cu indicarea tipurilor de documente doveditoare pe care solicitantul trebuie să le prezinte pentru dovedirea situațiilor de la art. 29 alin. (4), fie trimiterea la actul care reglementează respectivele documente justificative.

Referitor la **alin. (2)**, semnalăm caracterul imprecis al normei, determinat de utilizarea sintagmei „informații privind nevoile speciale și situațiile particulare în care aceștia se află”. Recomandăm completarea normei cu o trimitere la dispozițiile care reglementează aspectele vizate.

La textul propus pentru **alin. (4)**, termenul „normale” se va redacta corect, „**normele**”.

6.12. La **pct. 26**, la **art. 27**, pentru unitatea exprimării în cuprinsul actului normativ, recomandăm utilizarea unei singure noțiuni, fie „titularul dreptului”, fie „persoana îndreptățită”.

De asemenea, recomandăm reformularea sintagmei „formulează cererea scrisă sau electronică pentru acordarea venitului minim de incluziune”, întrucât aceasta nu este redactată într-un limbaj specific stilului normativ.

6.13. La **pct. 28**, pentru respectarea uzanțelor normative, **partea dispozitivă** se va reformula astfel:

„28. Articolul 33 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Reiterăm observația pentru toate cazurile similare din proiect.

La textul propus pentru **alin. (1) al art. 33**, semnalăm caracterul echivoc al sintagmei „după caz”, întrucât verificarea datelor și a informațiilor cuprinse în cererile și documentele doveditoare, precum și prelucrarea acestor date, se poate realiza exclusiv în baza documentelor justificative. În consecință propunem eliminarea respectivei sintagme.

Totodată, pentru asigurarea unui caracter complet al normei, recomandăm indicarea unui termen în care să fie realizată verificarea, respectiv prelucrarea acestor date.

La textul propus pentru **alin. (4) al art. 33**, pentru respectarea uzanțelor normative, sintagma „drepturile prevăzute de art.7 și art. 25” se va înlocui cu sintagma „drepturile prevăzute la art. 7 și 25”.

De asemenea, întrucât Legea nr.226/2021 nu este la prima menționare în cadrul proiectului, nu mai este necesară precizarea titlului acesteia.

La textul propus pentru **alin. (8) al art. 33**, semnalăm caracterul imprecis al normei, întrucât prin utilizarea sintagmei „facilitează înregistrarea online” nu se înțelege dacă personalul serviciului public de asistență socială realizează înregistrarea sau va sprijini solicitantul cererii în procesul înregistrării. În consecință, recomandăm revederea și reformularea normei.

La textul propus pentru **alin. (9)**, pentru rigoare normativă, recomandăm înlocuirea sintagmei „în termen de maxim 5 zile” cu sintagma „în termen de 5 zile”.

De asemenea, pentru precizia normei, recomandăm completarea sintagmei „întocmirii planului individual de mediere, conform prevederilor Legii nr. 76/2002” cu o trimitere la dispoziția vizată.

6.14. La **pct. 29**, la textul propus pentru **art. 33¹ alin. (1)**, întrucât titlul Legii nr. 292/2011 este redat la alineatul anterior, trimiterea la respectivul act normativ se va realiza fără precizarea titlului.

6.15. La **pct. 32**, la textul propus pentru **art. 36 alin. (1)**, semnalăm o exprimare neadecvată stilului juridic, respectiv sintagma „aprobarea sau respingerea dreptului”, întrucât nu dreptul este supus procedurii de aprobare sau respingere, ci solicitarea de acordare a acestuia. În consecință, este necesară revederea și reformularea normei.

Observația este valabilă în mod corespunzător și pentru **alin. (3)**.

La **alin. (2)**, semnalăm lipsa de predictibilitate a normei, determinată de utilizarea sintagmei „cuantumul estimat”, având în vedere aspectul că dispoziția primarului nu mai are un caracter prealabil, așa cum se prevede în textul *de lege lata*. În consecință, recomandăm înlocuirea respectivei sintagme cu sintagma „cuantumul stabilit”.

6.16. La **pct. 33**, la textul propus pentru **art. 37 alin. (2)**, întrucât titlul actului european a fost menționat anterior, pentru suplețea normei, nu mai este necesară redarea acestuia.

6.17. La **pct. 34**, la textul propus pentru **art. 38 alin. (1)**, semnalăm că, potrivit normelor de tehnică legislativă, nu poate fi făcută, de regulă, o trimitere la o altă normă de trimitere.

În consecință, recomandăm ca sintagma „art. 36 alin. (2)” să fie înlocuită cu o trimitere la „art. 36 alin. (1)”.

Observația este valabilă și pentru **pct. 40** din proiect, referitor la norma propusă pentru **art. 60 alin. (1)**.

6.18. La **pct. 38**, la textul propus pentru **art. 58 alin. (4)**, pentru o exprimare adecvată în context, sugerăm reformularea sintagmelor „Se exceptează de la obligația prevăzută la alin. (1)” și „cele aflate în perioada în care se află în situațiile prevăzute la art. 13¹ alin. (1) lit. b) și c)”, astfel: „Se exceptează de la **îndeplinirea** obligației prevăzute la alin. (1)”, respectiv „cele aflate **în situațiile prevăzute la art. 13¹ alin. (1) lit. b) și c)**, pentru perioada în care se află în situațiile respective”.

6.19. La **pct. 42**, la textul propus pentru **art. 65 alin. (3)**, pentru o corectitudine exprimare, sintagma „și ministrul” se va redacta sub forma „și al ministrului”.

La **alin. (4)**, pentru o corectă informare juridică, sintagma „aprobată prin Legea nr.279/2017, cu modificările și completările ulterioare” se va înlocui cu formularea „aprobată cu **modificări** prin Legea nr. 179/2017, cu **completările ulterioare**”.

Totodată, pentru precizia normei, recomandăm completarea normei cu o trimitere la dispoziția care reglementează „sistemul informatic din domeniul educației”.

6.20. La **pct. 43**, la textul propus pentru **art. 67 alin. (1)**, pentru o exprimare adecvată în context, la lit. a), propunem schimbarea topicii, astfel:

„a) se înregistrează mandate poștale returnate pentru titularul venitului minim de incluziune, pentru o perioadă de 3 luni consecutive;”.

De asemenea, la **lit. c)**, sugerăm eliminarea sintagmei „în situația în care” din debutul textului, precum și redactarea corectă a termenului „aveniturilor”.

La **alin. (6)**, pentru rigoare normativă, întrucât sunt vizate situații de suspendare a plății sau a acordării venitului minim de incluziune, propunem ca sintagma „drepturile neridicate” să fie înlocuită cu sintagma „**sumele neîncasate**”.

6.21. Referitor la **pct. 44**, la care se preconizează abrogarea **art. 68**, semnalăm că, pentru coerența normelor în ansamblul actului normativ de bază, este necesară revederea tuturor prevederilor care fac trimitere la respectivul articol, respectiv art. 69 alin. (3) lit. b) și art. 71 alin. (1) și (2), astfel încât, în cuprinsul legii, să nu mai existe norme de trimitere la dispoziții ce urmează a fi abrogate.

6.22. La **art. I, pct. 45** cu privire la textul propus pentru **art. 69 alin. (6)**, pentru precizia normei, sugerăm completarea acesteia în sensul indicării momentului de la care începe să curgă termenul de 12 luni.

6.23. La **art. I, pct. 49** cu privire la textul propus pentru **art. 84 alin. (2)**, în scopul respectării principiului ierarhiei actelor normative, prin evitarea reglementării unor situații juridice de rang primar, printr-un act normativ de rang inferior, este necesară clarificarea și prevederea expresă a „**situațiilor deosebite**” pentru care se acordă ajutoarele de urgență.

Formulăm această observație având în vedere faptul că ajutoarele de urgență se acordă din bugetul de stat, iar situațiile în care acestea se pot acorda (stabilirea cheltuielilor pe destinații), cu respectarea art. 4 și 14 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, se reglementează prin acte normative de rangul legii.

Referitor la soluția juridică propusă la **alin. (4)**, pentru respectarea principiului unicității reglementării, sugerăm o intervenție legislativă asupra Codului fiscal, care să vizeze această exceptare de la impozitarea

pe venit, precum și modificarea corespunzătoare a actelor normative care reglementează drepturile de asistență sociale vizate.

6.24. La **pct. 50**, referitor la modificarea **alin. (1) și (2) ale art. 86** din actul de bază, precizăm că, potrivit uzanțelor normative, reglementarea regimului sancționator se realizează, în primul rând prin stabilirea faptelor care constituie contravenții și, subsecvent, în cadrul unui alineat distinct, precizarea sancțiunilor aplicabile acestora.

Recomandăm revederea și reformularea corespunzătoare a elementului structural.

6.25. La **pct. 52**, la textul propus pentru **art. 88**, termenul „inpecție” se va redacta corect.

6.26. La **pct. 54**, pentru respectarea uzanțelor normative, în debutul textului propus se va insera sintagma „**Art. 91**”.

De asemenea, la **alin. (3)**, termenul „Hotărâre” va debuta cu literă mică.

6.27. La **pct. 56**, referitor la textul propus pentru **art. 97**, prin care se preconizează modificarea termenului de intrare în vigoare a Legii nr. 196/2016, inclusiv cu modificările și completările care fac obiectul prezentei ordonanțe de urgență, pentru data de 1 ianuarie 2024, semnalăm că este necesară revederea normei, întrucât, potrivit art. XIV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, cu modificările ulterioare, **art. 95 din respectiva lege a intrat în vigoare la data de 1 martie 2022.**

În ceea ce privește modificarea și completarea unui act normativ care nu a intrat în vigoare, precizăm că art. 58 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 prevede că, în cazuri temeinic justificate, actele normative de importanță și complexitate deosebită pot fi modificate completate sau, după caz, abrogate de autoritatea emitentă și în perioada cuprinsă între data publicării în Monitorul Oficial și data prevăzută pentru intrarea lor în vigoare, cu condiția ca intervențiile propuse să intre în vigoare la aceeași dată cu actul normativ supus evenimentului legislativ.

6.28. Referitor la **pct. 57**, având în vedere natura normei preconizate, pentru o succesiune firească a dispozițiilor în cadrul actului normativ de bază, recomandăm ca aceasta să fie inserată anterior **art. 97**, care prevede intrarea în vigoare a legii.

În cazul preluării acestei observații, ordinea actualelor **pct. 56 și 57** se va inversa.

La textul propus pentru **alin. (1) al actualului art. 98¹, la lit. a) și b)**, pentru claritatea și predictibilitatea intervențiilor legislative, recomandăm ca textul să prevadă în mod expres actele normative care conțin expresiile ce urmează a fi înlocuite.

Totodată, pentru corelarea normelor în ansamblul actului normativ de bază, sugerăm ca norma propusă la **alin. (2)** să fie încorporată ca enumerare în cadrul **art. 96 din actul de bază**, respectiv Legea nr. 196/2016, cu modificările și completările ulterioare, care prevede abrogarea unor acte normative. În situația în care această observație va fi preluată, respectiva dispoziție va fi prevăzută ca punct distinct al **art. I**, care să dispună completarea **art. 96** cu o nouă literă, al cărei text să fie redat astfel:

„b¹) articolele 23-27 din Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 21 martie 2002, cu modificările ulterioare”.

6.29. La **art. II**, precizăm că, potrivit art. 62 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta, or, potrivit pct.56 din proiect, respectiv intervenția de modificare a art. 97 din actul de bază, se prorogă intrarea în vigoare a acestuia pentru data de 1 ianuarie 2024, astfel încât dispozițiile din acest proiect nu pot produce efecte juridice anterior acestei date.

În consecință, propunem eliminarea acestui articol, iar **actualul art. III va deveni art. II**.

PREȘEDINTE
Florin IOBĂCĂCHE

București
Nr. 955/18.08.2022